

Comisia Economică pentru
Europa a Națiunilor Unite

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Republica Moldova

Activitatea Centrului de Informare în cadrul Protocolului privind Apa și Sănătatea în Moldova Ion Salaru, CNSP

Crearea Clearing –House

Prin ordinul MS nr.1131 din 11.10.2013 la CNSP a fost instituit Centrul de informare (Clearing House) la Protocol, care are ca scop creșterea nivelului de informare a populației prin organizarea campaniilor de informare și a nivelului de cunoștințe a specialiștilor din domeniul sănătății publice și managementul apelor.

Inaugurat la CNSP cu suportul SDC, participarea MS, MM, UNECE, SDC, ONG.

Adresa: Gh. Asachi 67 A, biroul 106, tel.574-571, e-mail protocol.apasan@cnspl.md, Pagina web a CNSP www.cnspl.md

- s-a creat un link „Apa și Sănătatea” cu componentele Protocolul Apa și Sănătatea și Clearing House

Rolul Clearing House

- Crearea și menținerea Centrului informațional - Clearing House privind implementarea Protocolului Apa și Sănătatea ca instrument
 - de informare,
 - schimb de de date și experiență,
 - creștere a nivelului de cunoștințe a tuturor participanților în implementarea Protocolului,
 - Sursă de informare privind calitatea apei, ca portal independent sau ca componentă a paginii web a CNSP,
 - Depozitar de materiale informaționale, organizator de instruiți continue.

Domenii prioritare pentru Clearing House

- Implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea,
- Calitatea apei potabile și bolile condiționate de apă,
- Acces la sisteme îmbunătățite de apă și sanitație,
- Aprovizionarea cu apă potabilă, sanitația și practicile de igienă în instituțiile preuniversitare,
- Dreptul la Apă și reducerea inechităților în aprovizionarea cu apă potabilă, sanitație,
- Planuri de siguranță a apei – elaborare și implementare,
- Instruirea specialiștilor de sănătate publică în aspecte de supraveghere a apelor potabile, de suprafață și de îmbăiere,
- Instruirea operatorilor în probleme ce țin de implementarea Protocolului și aplicarea bunelor practici, etc.

Activități realizate în a.2014

- Reevaluarea situației privind accesul elevilor la apă potabilă, sanitație și aplicarea practicilor de igienă în școli – în baza chestionarelor completate și transmise de CSP teritoriale, pentru a stabili tendințele în acest domeniu după Studiul epidemiologic general din 2009-2010.
- Rezultatele au fost prezentate la 2 Ateliere de Lucru regionale (Chișinău și Cahul, sept. 2014).

Activități Clearing House - 2014

-Centrul de informare (Clearing House) oferă accesul la materiale informative (cu referință la problemă, naționale sau publicate de OMS, UNECE, UNICEF),

-Elaborată cartea de vizită a Centrului de Informare,

-editate și distribuite 5 pliante în probleme de apă și sănătate în limbile română și rusă,

-În a. 2014 – în 3 localități din rle Căușeni, Criuleni, Hâncești – acțiuni de informare în școli cu suportul ONG, evaluată calitatea apei în aceste instituții

-Efectuate 3 ateliere de lucru locale cu participarea cadrelor didactice și a CSP (Bălți, Comrat, Strășeni)

-Organizarea a două Ateliere de Lucru Naționale cu subiectul Implementarea Protocolului privind Apa și Sănătatea (martie și septembrie 2014),

Activități Clearing House - 2014

Au fost elaborate și pregătite pentru editare următoarele materiale informaționale:

1. Buclet privind prevenirea bolilor condiționate de apă – pentru specialiștii din sistem și cei din sănătatea publică,
2. Buclet apa și sănătatea – pentru populația generală,
3. Se preconizează o acțiune națională - ora de igienă în școli privind spălătul pe mâini pentru elevii claselor primare – materialele informaționale: fișa elevului și ghidul profesorului sunt elaborate, acțiunea urmează să fie organizată după obținerea acordului Ministerului Educației,
4. În curs de elaborare – leaflet pentru populație privind tratarea apei potabile și Ghid pentru APL ”Apa și sănătatea”

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra

Swiss Agency for Development
and Cooperation SDC
Agenzia Elvetica per lo
Sviluppo e Cooperazione

SPĂLATUL PE MÂINI – CALEA SPRE SANĂTATE!

Informație utilă privind spălătul pe mâini

Știi că, spălătul pe mâini este cea mai bună metodă pentru a preveni răspândirea germenilor și pentru a ține departe bolile infecțioase. Germeii, precum: bacteriile, virușii și paraziții au mai multe căi de a pătrunde în organismul nostru și a declanșa boala. Principalul mijloc favorizant pentru dezvoltarea și răspândirea germenilor sunt mâinile murdare.

Activități pentru a.2015

- Continuarea dezvoltării, editării și distribuirii materialelor informaționale de către CNSP
- Asigurarea spațiilor și resurselor umane pentru funcționalitatea durabilă a CH, elaborarea designului pentru pagina web,
- Inițierea și derularea unei campanii naționale de comunicare pentru elevi ”hai să bem apă”, menită să schimbe anumite deprinderi de viață, să crească consumului apei potabile și să reducă consumul de băuturi dulci carbogazoase în rândul copiilor și adolescenților,
- Colaborarea cu SDC, UNECE și MM, ONG naționale și internaționale în organizarea acțiunilor de comunicare

*Organizarea instruirii
operatorilor – concluzii,
perspective*

Activități de instruire

- Una din activitățile care necesită a fi realizate conform MoU cvadrilateral semnat la 21.11.2012 ține de fortificarea capacităților operatorilor,
- Accentul s-a pus pe organizarea atelierelor de instruire. În perioada septembrie – noiembrie 2014 au fost organizate 3 asemenea ateliere în mun. Chisinău,
- Instruirea s-a efectuat cu implicarea MS și MM, fiind coordonată de un expert contractat de UNECE – directorul regional al IWA (F.Iliescu)

Activități de instruire - 2

- Subiectele pentru instruire au fost discutate și agreate preliminar de către MS, MM, AMAC și proiectul APASAN,
- La fiecare atelier au participat circa 30 persoane, inclusiv 15 reprezentanți ai operatorilor urbani, 5 –din partea operatorilor rurali, 10 – din partea APC, Agențiilor regionale de dezvoltare, din partea unor agenții de dezvoltare,

Activități de instruire - 3

- AL din 3-5 sept. 2014 s-a focusat pe implementarea Manualului Operatorului de Apă și Canalizare (expert –M. Doruș, IWA). Subiectele discutate:
- **Prezentarea Manualului National al operatorului de apa si canalizare**
- **Managementul tehnic si operațional**
- **Licențierea operatorilor de apa**
- **Regionalizarea serviciului de AAC**
- **Experiența sectorul de canalizare si epurare a apelor uzate în România**
- **Etapele de pregatire a proiectelor de investiții din sectorul apa-canal, Master Planurile, Studiile de fezabilitate**

Activități de instruire - 4

- AL nr.2 din 13-15 oct. 2014 s-a focusat pe implementarea Directivelor UE privind calitatea apelor potabile și a apelor uzate și planurile de siguranță a apei (experți –M. Vasilescu, IWA, O. Schmol, OMS). Subiectele discutate:
- **Cadrul normativ național privind calitatea apelor,**
- **Directiva 98/83/CE privind calitatea apei potabile; probleme și planuri de implementare,**
- **Directiva 91/271/CEE privind tratarea apelor uzate urbane; probleme și soluții privind implementarea acesteia în România și în alte țări europene.**
- **Planuri de siguranță a apei potabile – elaborare și implementare**

Activități de instruire - 5

- Vizita de studiu la Întreprinderea ApaVital Iași, 3-4 nov.2014 - s-a focusat pe preluarea experienței unuia din cei mai mari operatori (al 3-lea ca capacitate în RO) (expert: M. Doruș). Subiectele discutate:
 - **Vizita de studiu la prizele de apă potabilă și la stația urbană de tratare a apei potabile,**
 - **Vizita de studiu la prizele de apă potabilă și la stația urbană de tratare a apei potabile,**
 - **Preluarea experienței privind regionalizarea serviciilor,**
 - **Vizitarea Centru de formare profesională,**
 - **Vizitarea laboratorului de apă potabilă**

Activități de instruire – 6 Momente

Concluzii, propuneri

- Atelierele au trezit un mare interes, pe lângă aspecte teoretice s-au familiarizat cu practica și experiența avansată altor țări și operatori,
- S-a constatat necesitatea, ca de rând cu aspectele teoretice generale, anumite probleme să fie abordate diferențiat și mai detaliat – ex. operatorii rurali, PSA
- Reieșind din doleanțele operatorilor, se propune ca în a.2015 să fie continuate pe următoarele tematici:
- 1. AL (2-3zile) pentru operatorii rurali, cu focusare pe sisteme mici,
- AL (3 zile) privind PSA, cu implicarea OMS
- Vizită de studiu privind implementarea PSA

Protect Your Water For Life

Mulțumesc pentru atenție!

